

OCTAVIAN GH.BOTEZ

MĂDĂLINA MILITARU

**POLITICA COMERCIALĂ A ROMÂNIEI
ÎN PERIOADA DE PRE ȘI POST ADERARE
LA UNIUNEA EUROPEANĂ**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOTEZ, GH. O.

**Politica comercială a României în perioada
de pre și postaderare la Uniunea Europeană /Botez**
Gh. O., Madălina Militaru – București: Editura
Fundației *România de Măine*, 2007

192 p.; 20,5 cm

ISBN 978-973-725-775-8

I. Militaru, Mădălina

339.5(498)

© Editura Fundației *România de Măine*, 2007

UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

OCTAVIAN GH. BOTEZ

MĂDĂLINA MILITARU

**POLITICA COMERCIALĂ
A ROMÂNIEI ÎN PERIOADA
DE PRE ȘI POSTADERARE
LA UNIUNEA EUROPEANĂ**

EDITURA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*
București, 2007

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	9
-----------------------------	---

Partea I.

POLITICA COMERCIALĂ EXTERNĂ A ROMÂNIEI ÎN ANII PREMERGĂTORI ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ

1. <i>Politica vamală (tarifară) și instrumentele sale</i>	13
1.1. Noul tarif vamal de import al României	13
1.2. Reduceri și excepții temporare de taxe vamale de import ...	18
1.3. Facilități vamale pentru IMM-uri și tranzacții în leasing	23
1.4. Principalele reglementări din Codul vamal (1997)	24
1.5. Modul în care a fost utilizat tariful vamal de import al României	26
2. <i>Politica netarifară și instrumentele sale</i>	30
2.1. Regimul de licențe (autorizații) de export și import	30
2.2. Restricțiile cantitative la import și export	37
2.3. Interziceri (prohibiții) la exportul și importul de mărfuri	37
2.4. Instrumente de apărare comercială	38
2.5. Alte taxe percepute la intrarea pe teritoriul vamal al României	42
2.6. Evaluarea mărfii în vamă	44
2.7. Standardele și reglementările tehnice	44
2.8. Măsurile sanitare și fitosanitare	44
2.9. Achizițiile publice (guvernamentale)	45
2.10. Protecția drepturilor de proprietate intelectuală	45
3. <i>Politica promoțională și de stimulare a exportului și principa- lele sale instrumente</i>	46
3.1. Instrumente promoționale utilizate în vederea creșterii expor- tului României	46
3.2. Instrumente de stimulare a exportului României	53
3.2.1. Instrumentul bancar de stimulare a exportului	53
3.2.2. Instrumentul fiscal de stimulare a exportului	55
3.2.3. Alte instrumente de stimulare a exportului	56
3.3. Noul sistem de susținere și promovare a exportului României	56
3.3.1. Cadrul general și crearea Consiliului de Export	56
3.3.2. Instrumentele de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat	60
3.3.3. Soluții de finanțare a exporturilor complexe realizate pe piețele emergente	63
3.3.4. Rețeaua de reprezentare comercială externă a României	68
3.3.5. Îndrumar de afaceri, pe țări	74
3.4. Acorduri comerciale în plan bilateral și regional încheiate de România în anii premergători aderării la Uniunea Europeană	76

3.4.1. Acorduri de comerț liber bilaterale	76
3.4.2. Acorduri de comerț liber în cadru regional	77
4. Politica comercială externă a României în organizații internaționale cu vocație universală	82
4.1. Participarea României la activitatea GATT/OMC	82
4.1.1. Priorități ale României în contextul rezultatelor Conferinței Ministeriale a OMC de la Doha (Qatar)	85
4.1.2. Participarea României la Conferința Ministerială a OMC de la Cancún (Mexic)	89
4.1.3. România la Conferința Ministerială a OMC de la Hong-Kong	90
4.2. Participarea României la activitatea Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD)	91
5. Evoluția cadrului relațiilor în domeniul comercial dintre România și Uniunea Europeană	96
5.1. Scurt istoric al dezvoltării relațiilor	96
5.2. Detalii privind cadrul juridic bilateral	96
5.3. Îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul negocierilor dintre România și Uniunea Europeană aferente capitolului 26 – Relații economice externe	98
5.3.1. Aderarea la Spațiul Economic European (SEE)	98
5.3.2. Compatibilizarea cu <i>acquis</i> -ul comunitar a cadrului juridic bilateral al României în domeniul comerțului și cooperării economice cu țări terțe	99
5.3.3. Negocieri în cadrul OMC	99
5.3.4. Politica de cooperare pentru dezvoltare	100
5.3.5. Politica în domeniul creditelor de export	100
5.3.6. Politica în domeniul controlului exporturilor strategice	101
5.4. Implicațiile adoptării de către România a politicii comerciale comune a Uniunii Europene	101

Partea a II-a

SCHIMBAREA FUNDAMENTALĂ A POLITICII COMERCIALE EXTERNE A ROMÂNIEI DUPĂ ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ

1. România în piața unică a Uniunii Europene	107
1.1. Libera circulație a mărfurilor	108
1.2. Libera circulație a serviciilor	109
1.3. Libera circulație a capitalului	111
1.4. Comerțul electronic	112
1.5. Legea companiilor	113
1.6. Achizițiile publice	114
1.7. Dreptul de proprietate intelectuală și industrială	114
1.8. Libera circulație a persoanelor	115
1.9. Legea contractelor	116

2. <i>Politica comercială comună a Uniunii Europene în relațiile cu țări terțe</i>	117
A. Principalele elemente ale politicii comerciale comune	117
1. <i>Regimul de export</i>	117
1.1. Reguli generale de export	117
1.2. Exportul de bunuri culturale	119
1.3. Produse și tehnologii cu dublă utilizare controlate la export	119
2. <i>Regimul de import</i>	121
2.1. Tariful vamal și politicile asociate	121
2.1.1. Tariful vamal comun	121
2.1.2. Tipuri de taxe vamale	122
2.1.3. Nomenclatura Combinată de clasificare și codificare a mărfurilor	122
2.1.4. Reguli de origine	123
2.1.5. Suspendări autonome de taxe vamale	124
2.1.6. Tariful Integrat al Comunităților Europene (TARIC)	125
2.2. Reguli generale de import	126
2.3. Reguli generale de import din unele țări terțe	128
2.4. Procedura privind administrarea cotelor cantitative	129
3. <i>Sistemul generalizat de preferințe (SGP)</i>	131
3.1. Cadrul general	131
3.2. Schema comunitară SGP 2006-2008	132
3.2.1. Regimul general	132
3.2.2. Regimul special (SGP+)	133
3.2.3. Regimul special pentru țările mai puțin dezvoltate	134
3.2.4. Retragerea provizorie	134
3.2.5. Clauza de salvagardare	135
4. <i>Măsuri de apărare comercială</i>	136
4.1. Cadru general	136
4.2. Măsuri antidumping (AD)	136
4.2.1. Măsuri AD aplicate de UE la importul din țări terțe	136
4.3. Măsuri antisubvenție (AS)	142
4.3.1. Măsurile AS aplicate de UE la import din țări terțe	142
4.3.2. Măsuri AS aplicate de 8 țări terțe la import din UE	143
4.4. Măsuri de salvagardare (MS)	144
4.4.1. Reglementare de bază	144
4.4.2. Măsurile de salvagardare în vigoare în UE	145
4.5. Apărarea împotriva barierei comerciale	145
5. <i>Relațiile dintre Uniunea Europeană și Organizația Mondială a Comerțului</i>	148
5.1. Politica comercială a UE și OMC	148
5.2. Obiectivele UE în cadrul Agendei de Dezvoltare Doha (DDA)	149
5.2.1. Comerțul și produsele agricole	150
5.2.2. Comerțul și produsele neagricole	150

5.2.3. Comerțul și dezvoltarea	151
5.2.4. Comerțul și serviciile	152
5.2.5. Reguli comerciale și reglementarea diferendelor	152
6. <i>Acorduri comerciale preferențiale încheiate de UE cu țări terțe</i>	154
6.1. Spațiul Economic European (SEE)	155
6.2. Acorduri de Stabilizare și Asociere	156
6.3. Sistemul de Preferințe Comerciale Autonome (SPCA)	156
6.4. Acorduri de asociere Euro-Mediteraneene	157
6.5. Acorduri preferențiale încheiate cu țările din Africa	159
6.6. Acorduri preferențiale încheiate cu țările din America Latină ...	159
7. <i>Acorduri comerciale nepreferențiale încheiate de UE cu țări terțe</i>	161
7.1. Acord nepreferențial încheiat cu Republica Moldova	161
7.2. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Oceania	161
7.3. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Orientul Mijlociu	162
7.4. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America de Nord	162
7.5. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America de Sud	163
7.6. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din America Latină și Centrală	163
7.7. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din Asia	164
7.8. Acorduri nepreferențiale încheiate cu țările din CSI	166
B. Politici sectoriale ale Uniunii Europene	167
1. <i>Comerțul cu produse agricole</i>	167
2. <i>Comerțul cu produse textile</i>	168
3. <i>Comerțul cu produse siderurgice</i>	170
C. Alte măsuri comerciale adoptate de Uniunea Europeană	172
1. <i>Identificarea și eliminarea barierelor tehnice la exportul pe terțe piețe</i>	172
2. <i>Acordarea de credite de export</i>	173
3. <i>Aplicarea de către operatorii economici din România a politicii comerciale comune a Uniunii Europene</i>	174
3.1. Regimul exportului UE	175
3.2. Regimul importului UE	175
3.3. Sistemul Generalizat de Preferințe (SGP)	177
3.4. Măsurile de apărare comercială	178
3.5. Acordurile comerciale preferențiale încheiate de UE cu țări terțe	179
3.6. Acordurile comerciale nepreferențiale încheiate de UE cu țări terțe	179
3.7. Politicile sectoriale ale Uniunii Europene	181
3.7.1. Comerțul cu produse agricole	182
3.7.2. Comerțul cu produse textile	182
3.7.3. Comerțul cu produse siderurgice	183
3.8. Sprijinul acordat de UE, după aderarea României, pentru accesul exportatorilor români pe piețele din afara zonei UE	183
D. Baze de date online utile operatorilor economici din România	186
<i>Bibliografie selectivă</i>	190

CUVÂNT-ÎNAINTE

Disciplina „Comerț internațional și politici comerciale” face parte din grupul de discipline obligatorii în planul de învățământ.

Aderarea României la Uniunea Europeană de la data de 1 ianuarie 2007 a necesitat, pentru pregătirea studenților, elaborarea unei noi lucrări, intitulată „Politica comercială a României în perioada de pre și postaderare la Uniunea Europeană”. Astfel, această lucrare conține capitole importante privind politica comercială a Uniunii Europene, cu particularități privind piața unică a statelor membre ale Uniunii Europene și politica comercială comună a Uniunii Europene cu țările terțe, precum și aspectele semnificative în legătură cu adoptarea de către România a politicii comerciale comune a Uniunii Europene în perioada postaderare.

Prezenta lucrare, împreună cu lucrarea „Politica comercială externă” (ediția a II-a, revăzută și adăugită), recent editată, constituie materialul didactic complet de studiat, în vederea susținerii examenului la disciplina „Comerț internațional și politici comerciale”.

În elaborarea acestei lucrări au fost utilizate materiale și date recente provenind atât de la Ministerul Economiei și Comerțului, Direcția Generală de Politică Comercială și Direcția Generală Promovare Export, de la Comisia Europeană – domeniul Comerț Exterior, cât și de la organizații internaționale cu vocație universală, respectiv Organizația Mondială a Comerțului și Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare.

Mulțumim colegei noastre, asistent universitar Raluca Crețoiu, pentru sprijinul acordat în faza definitivării lucrării de față.

Februarie 2007

Autorii

